

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: فوریتهای پیش بیمارستانی

عنوان درس: معاینات بدنی

کد درس: ۲۶

نوع و تعداد واحد: تئوری ۱/۵ - عملی ۰/۵

نام مسؤل درس: دکتر معصومه مالک

مدرس / مدرسان: دکتر معصومه مالک

پیش‌نیاز / هم‌زمان: تشریح و فیزیولوژی

رشته و مقطع تحصیلی: فوریتهای پیش بیمارستانی - کارشناسی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: پرستاری - داخلی و جراحی

محل کار: دانشکده پیراپزشکی تهران - گروه هوشبری و فوریتهای پزشکی

تلفن تماس: 09189456163

نشانی پست الکترونیک: masoome.malek@gmail.com

توصیف کلی درس:

محتوای این درس شامل اصول برقراری ارتباط مؤثر با بیمار، تکنیک‌های معاینه فیزیکی در صحنه، و شناسایی علائم هشداردهنده در عملکرد سیستم‌های مختلف بدن است.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

هدف کلی این درس، توانمندسازی دانشجو در اخذ شرح حال هدفمند و انجام معاینه فیزیکی سیستماتیک در صحنه حادثه است، به گونه‌ای که بتواند ضمن شناسایی سریع علائم و نشانه‌های اختلال در عملکرد سیستم‌های مختلف بدن، به قضاوت بالینی صحیح برای تصمیم‌گیری آگاهانه در مورد نیاز به انتقال و اولویت انتقال بیمار دست یابد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- نحوه برقراری ارتباط با بیمار را شرح دهد.
- نحوه اخذ شرح حال از بیمار را توضیح دهد.
- انواع تکنیک‌های معاینه فیزیکی را نام ببرد و هر کدام را توضیح دهد.
- تجهیزات مختلف معاینه را نام ببرد و کاربرد هر کدام را توضیح دهد.
- نحوه پایش علائم حیاتی را توضیح دهد و آنها را اندازه‌گیری کند.
- نحوه معاینه فیزیکی در آسیب‌های ناشی از تروما را توضیح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم قلب و عروق را شرح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم تنفسی را شرح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم اعصاب را شرح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم گوارش را شرح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم کلیه و مجرای ادراری را شرح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم گوش و حلق و بینی را شرح دهد.
- نشانه‌ها و علائم اختلال در سیستم جلدی را شرح دهد.
- آزمایشات مختلف پاراکلینیکی (سرمی) را تحلیل نماید.

رویکرد آموزشی:

ترکیبی

* حضوری

* مجازی

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:
رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
 - یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
 - * یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
 - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
 - یادگیری اکتشافی هدایت شده
 - یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
 - یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- * سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
 - بحث در گروههای کوچک
 - * ایفای نقش
 - یادگیری اکتشافی هدایت شده
 - یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
 - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
 - * یادگیری مبتنی بر سناریو
 - استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
 - یادگیری مبتنی بر بازی
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید ندارد

توجه: روش تدریس در تمام جلسات یکنواخت نیست و بر اساس موضوع درس ممکن است از انواع سخنرانی، ایفای نقش، مبتنی بر سناریو هم استفاده شود.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	چگونگی برقراری ارتباط با بیمار	سخنرانی - ایفای نقش - سناریو	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	نام مدرس / مدرسان
۲	اصول اخذ شرح حال از بیمار	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۳	انواع تکنیک‌های معاینه و وسایل مورد نیاز	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۴	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (قلب و عروق)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۵	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (تنفس)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۶	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (اعصاب - عضلانی اسکلتی)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۷	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (گوارش)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۸	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (کلیه و مجاری ادرار)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۹	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (گوش و حلق و بینی)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۰	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (پوست)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۱	نشانه و علائم اختلال حاد در سیستم‌های بدنی (چشم)	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۲	نشانه‌ها و علائم صدمات حاد در مصدومین ترومایی	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۳	آشنایی با تحلیل و تفسیر آزمایشات سرمی	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۴	بکارگیری نحوه معاینه بیمار به صورت عملی	نمایش در عمل با استفاده از مولاژ	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۵	بکارگیری نحوه معاینه بیمار به صورت عملی	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک
۱۶	بکارگیری نحوه معاینه بیمار به صورت عملی	"	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	معصومه مالک

وظایف و انتظارات از دانشجویان:

وظایف دانشجو حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس می باشد.

تکلیف: دانشجو بایستی، در هر جلسه بر اساس مشاهداتی که در طول دوره کارآموزی دارد گزارشی از وقوع موارد خاص در بیماران را آماده نماید و در کلاس ازته دهد(۵ مورد از کیسهای شایع اورژانسی).

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی) ارزیابی دانشجو بر اساس دو شیوه تکوینی و تراکمی انجام می شود.
- ذکر روش ارزیابی دانشجو (چندگزینه ای- جور کردنی-جای خالی- تشریحی کوتاه پاسخ و بلند پاسخ)
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو تکوینی ۳۰ درصد- تراکمی ۷۰ درصد

منابع:

۱. معاینات بالینی و روش گرفتن شرح حال باربارابیتز، لین بیگلی، پیتیر سیلاجی، ریچارد هافمن، ارجمه دکتر حسام قانونی، دکتر علیرضا فتح الهی، انتشارات ابن سینا، ۲۰۲۱
۲. نشانه شناسی و معاینات بدنی در اورژانسهای پیش بیمارستانی، ابراهیمی فخار ح، کوهستانی ح، باغچقی ن. انتشارات جامعه نگر.
۳. میستویچ جوزف، هفن برنت، کارن کیت، اورژانسهای طبی پیش بیمارستانی پایه
۴. بلد سو برایان، پورتر رابرت، چری ریچارد، اورژانسهای طبی پیش بیمارستانی میانی
۵. صفوی زاده لادن، معصومی رامین، معاینات بالینی و روشهای گرفتن باربارابیتز، طبیب
۶. ضروریات خون شناسی هافراند
۷. تستهای تشخیصی و آزمایشگاهی پاگانا
۸. درسنامه طب اورژانس
۹. دهبزرگی افسانه و همکاران، تظاهرات اصلی (مجموعه ترجمه و تلخیص رفرنسهای طب اورژانس)، روزن، ۲۰۱۸.

